

Mannheim 1922; Isay-Nipperdey: „Die Reform des Kartellrechts“, Berlin 1929; Kartell-Rundschau, Monatsschrift, Heymanns Verlag, Berlin (27. ročníků); Kestner-Lehnich: „Der Organisationszwang“, Berlin 1927; Knauth: „The policy of the United States towards industrial monopoly“, New York 1924; Lammers: „Kartellgesetzgebung des Auslandes“, Berlin 1927; Lehnich: „Kartelle und Staat“, Berlin 1928; Liefmann: „Kartelle, Konzerne und Trusts“, 7. vydání, Stuttgart 1927; Materiál rakúskej kartelovej ankety (s prílohami), Viedeň 1912; Mazeaud: „Le régime juridique des ententes industrielles et commerciales“, Paříž 1928; Nádas: „Das ungarische Kartell- und Konzernrecht“, Berlin 1928; Pamětní spis Obchodní a živnostenské komory v Praze, Praha 1896; Pick: „Der Kartellvertrag nach österreichischem Recht“, Viedeň 1909; tenže: „Praktische Fragen des österreichischen Kartellrechtes“, Viedeň 1913; Pisko: „Lehrbuch des österreichischen Handelsrechtes“, Viedeň 1923; Schiller: „Kartely a trusty“, Praha 1911; Skála: „Nekalá soutěž“, Praha 1927; Tschierschky: „Das Problem der staatlichen Kartellaufsicht“, Mannheim 1923; tenže: „Kartellorganisation“, Berlin 1928; Sanderson: „Restraint of Trade in Common Law“, London 1926; Winter: „Kartely“, Praha 1902; Wolff: „Die Rechtsgrundlagen der internationalen Kartelle“, Berlin 1929; Zapisnice a materiále 26., 27. a 35. sjazdu nemeckých právníků.

Ervín Hexner.

Karty.

A. Předpisy živnostensko-právní a policejní. I. Výroba karet. II. Obchod s kartami. III. Hra v karty. IV. Vykládání karet. — B. Předpisy finanční (kolkové).

A. Předpisy živnostensko-právní a policejní.

I. Výroba karet. Po živnostensku provozovaná výroba hracích karet jest živností koncesovanou, a to jak v oblasti býv. rakouského právního řádu (§ 15, bod 19., živn. řádu), tak i na Slovensku a v Podkarpatské Rusi (§ 22, bod 19., živn. zákona).

Provozování této živnosti upraveno jest v oblasti býv. rakouského právního řádu zákonem z 15. IV. 1881, č. 43, ř. z. o kolku z karet, a prováděcím nařízením k němu z 27. X. 1881, č. 127 ř. z.

Koncesi pro tuto živnost udílí živnostenský úřad II. stolice, jsa vázán souhlasem příslušného finančního úřadu II. stolice. (Žádost o koncesi má býti však podána u živnostenského úřadu I. stolice, který spolu s finančním úřadem I. stolice provede potřebné šetření.)

Slovník veřejného práva českosl.

Stanoviště živnosti může býti jen v místě, kde má sídlo úřad oprávněný ke kolkování karet a finanční úřad I. stolice s agendou důchodkovou. Provozovací místnosti podléhají úřednímu schválení s hlediska provádění úřední kontroly nad provozováním živnosti. Musí býti jako takové zevně označeny. Mimo tyto místnosti lze prováděti jen některé práce tiskařské a kolorovací, a to jen s odvolatelným povolením finančního úřadu I. stolice a za šetření předepsaných opatření kontrolních, která se vztahují jak na výrobce karet, tak i na živnostníka, obstarávajícího práce tiskařské nebo kolorování.

Po obdržení koncese, avšak před zahájením provozování má provozovatel živnosti oznámiti finančnímu úřadu I. stolice, zda bude provozovati živnost s pomocnými pracovníky a s kolika, jakož i k jakému zvláštnímu pracovnímu úkolu toho kterého pomocníka zpravidla použije. Dále musí oznámiti osobu, jež bude oprávněna ho v jeho nepřítomnosti zastupovati a udíletí kontrolním finančním orgánům žádané zprávy.

Každý provozovatel této živnosti musí vésti knihu, do níž má zapisovati jména a zaměstnání svých dělníků a výši mzdy. Tuto knihu musí ještě po jejím uzavření po tři roky uschovati.

Obdobná živnostensko-právní ustanovení pro oblast býv. uherského právního řádu obsahuje zák. čl. XXVII/1881 o kolku z karet, jenž nebyl novým živnostenským zákonem zrušen (srov. § 253, odst. 3., živn. zák.). K zák. čl. XXVII/1881 bylo vydáno prováděcí nařízení min. financí z 15. XI. 1881, č. 73679. V § 39 živn. zák. jest ostatně obsaženo široké — v tom směru ovšem dosud nevyužitě — zmocnění k úpravě provozování koncesovaných živností cestou nařizovací.

Kompetentním k udílení koncese pro tuto živnost je ovšem na Slovensku a v Podkarpatské Rusi živnostenský úřad I. stolice (viz § 238, odst. 2., živn. zák.). Kromě toho vyžaduje se k provozování této živnosti svolení finančního ředitelství.

Stanoviště živnosti může býti jen v takovém místě, kde je sídlo finančního ředitelství nebo berního úřadu.

II. Obchod s kartami. Po živnostensku provozovaný obchod s k-artami jest svobodnou živností. Kdo chce však tento obchod provozovati, má vedle opovědi živnosti podle živnostenského řádu (zákona)

oznámiti to 8 dnů před počátkem provozování živnosti finančnímu úřadu.

K. směji býti prodávány jen v místnosti, jež je zevně označena jako prodejna karet. Změna provozovacích místností musí býti finančnímu úřadu oznámena během 3 dnů.

Těmto předpisům podléhá i výrobce karet, prodává-li zároveň k. neobchodníkům.

Tato úprava je materiálně v obou oblastech právních stejná (viz § 10 cit. zák. č. 43/1881 ř. z. a § 11 cit. zák. čl. XXVII/1881).

Z podomního obchodu jsou k. vůbec vyloučeny (viz právě cit. zákonná ustanovení a § 10, odst. 2., zákona č. 87/1926 Sb. o podomním obchodě).

III. Hra v karty. „Míti dovolené hry“ jest jedním z oprávnění živnosti hostinské a výčepní (§ 16, odst. 1., lit. g, živn. řádu a § 23, odst. 1., lit. g, živn. zákona). Sem spadá tedy i propůjčování karet ke hraní ve veřejných místnostech za přímou nebo nepřímou úplatu resp. propůjčování veřejných místností k této hře.

Při tom jest se zmíniti o nařízení býv. místodržitele pro království České ze 4. IV. 1917, č. 31 čes. z. z. (ve znění nařízení z 22. I. 1918, č. 8 čes. z. z.), podle něhož je zakázáno mladistvým osobám (do 16 let) hráti v k. na veřejných místech (v hostincích a kavárnách) a majitelům a zodpovědným správcům hostinských a výčepních podniků je zapovězeno trpěti ve svých provozovacích místnostech účast takovýchto osob na hře v k. (§§ 5 a 10). Tresty řídí se čís. nařízením z 20. IV. 1854, č. 96 ř. z., pokud se týče ustanoveními živn. řádu.

Zřizování heren mimo rámec živnosti hostinské a výčepní a zneužívání tohoto živnostenského oprávnění v tom směru se potlačuje. Oporu skýtá tu jak živnostenský řád (zákon), jenž výslovně v tom směru vymezuje pojem spolehlivosti u uchazečů o koncesi pro živnost hostinskou a výčepní (§ 18, odst. 2., živn. řádu a § 25, odst. 2., živn. zákona), tak i obecné právo trestní, jež vytvořilo pojem zakázaných her (viz heslo „Hazardní hry“).

Otázka platnosti a vymahatelnosti výher v každé hře (tedy i ve hře v k.) upravena je právem občanským.

IV. Vykládání karet. Na výdělek provozované vykládání karet jako činnost přičítá se dobrým mravům a nedovolená (srov. výnos býv. rak. min. vnitra z 9. XII. 1916, č. 59944 — Verordnungsblatt des

Ministeriums des Innern, roč. 1917, str. 253), po případě jen trpěná, nemůže býti obsahem živnostenského oprávnění.

B. Předpisy finanční (kolkové). K. tvořily již od XVII. stol. po vzoru ciziny i v území nynější Československé republiky předmět zdanění. Teorie řadí tuto daň mezi daně nepřímé, a to do kategorie daní spotřebních. Vybírání děje se ve formě kolku; proto rak. zákonodárství zařadovale zdanění karet do kategorie t. zv. spotřebního kolku.

Právní úprava kolku na k. prodělala u nás dlouhý vývoj a nyní spočívá na těchto předpisech:

V oblasti býv. rak. právního řádu platí v podstatě dosud zákon z 15. IV. 1881, č. 43 ř. z., o kolku z karet, s prováděcími nařízeními z 27. X. 1881, č. 127 ř. z., a z 22. II. 1897, č. 65 ř. z., v oblasti býv. uh. právního řádu zůstal pak v podstatě v platnosti zák. čl. XXVII/1881 o kolku z karet, a prováděcí nařízení z 15. XI. 1881, č. 73679.

Tyto normy upravují zmíněnou materii způsobem v podstatě shodným v obou býv. právních oblastech. Podle § 39 dohody mezi ministry financí obou států býv. rakousko-uherské monarchie z 26. XII. 1896 o kolcích a nepřímých poplatcích, o spotřebním kolku a taxách, změněné dodatkem k této úmluvě z 20. IV. 1898, mělo vůbec zákonodárství o poplatcích z karet v obou státních územích spočívat na týchž zásadách, co se týče výše zdanění a způsobu odvádění dávky. Tato dohoda byla schválena v Rak. čís. nař. 268/1899 ř. z., v Uhrách zák. čl. XLVI/1899 a sjednávala i pro budoucnost základnu pro stejný právní vývoj. Československé zákonodárství mohlo tudíž v této věci snadno budovati dále na platném právu i bez formální unifikace.

Z popřevatových norem je třeba uvést jako dosud platné: zákon z 3. IV. 1925, č. 54 Sb. (§ 11), dále vlád. nař. z 28. IV. 1925, č. 87 Sb. (§§ 20 až 25) a z 9. XII. 1921, č. 441 Sb., konečně pak vyhlášku ministra financí z 19. VI. 1928, č. 86 Sb.

Předmětem zdanění jsou jak k. v tuzemsku vyrobené tak i k. z ciziny dovezené, a to i k. vykládací, kejklířské, k. dětem pro hračku a vůbec všechny k., jimiž lze hráti. Vyňaty jsou toliko k., které pod úřední kontrolou do ciziny jsou vyváženy (zák. č. 43/1881 ř. z. a zák. čl. XXVII/1881).

Dávka činí beze zřetele na počet listů hry:

a) při k-ách bez apretury nebo s apreturou kaseinovou, je-li kresba orámována

a činí-li bílý okraj k. až k orámování kresby na obou protilehlých stranách dohromady méně než 8 mm, 10 Kč;

b) při k-ách s apreturou jinou než kaseinovou, na př. s povlakem lakovým, celuloidovým atd. 20 Kč;

c) při k-ách uvedených pod písm. a) se širším okrajem nebo bez orámování kresby 20 Kč (zák. č. 54/1925 Sb.).

Ministr financí může vyhláškou stanoviti, pod kterou sazbu se mají k. zařaditi, jestliže by nastala změna ve způsobu výroby karet co do základní látky nebo apretury. Tak stalo se ohledně karet hliníkových, při nichž dávka činí beze zřetele na počet listů hry 20 Kč (vyhl. min. fin. č. 86/1928 Sb.).

Subjektem zdanění jest při k-ách v tužemsku vyrobených výrobce, při k-ách v cizině vyrobených dovozce nebo příjemce.

Zaplacení dávky vyznačí se na stanoveném listu hry (min. nař. č. 127/1881 ř. z. a č. 73679/1881 uh.) kolkem, vtisknutým příslušným úřadem. Ke kolkování karet jsou povolány: kolkovní úřad v Praze, berní úřad v Teplicích a zemská finanční pokladna v Brně (vyhl. min. fin. č. 7/1912 ř. z. a č. 403/1921 Sb.). Ke kontrole počtu vyrobených a ke kolkování předložených her karet slouží úřední závěrné známky (pásky), které vydává výrobcům (dovozcům) bezplatně příslušný kolkový úřad a jimiž tyto jsou povinni jednotlivé hry karet opatřiti. Forma a barva kolkových známek a závěrných známek jest stanovena nařízením (vlád. nař. č. 441/1921 Sb. a č. 87/1925 Sb.).

Výroba karet a obchod s nimi podléhá důchodkové kontrole.

Výrobce musí předložiti finančnímu úřadu z každého druhu karet, jež hodlá vyráběti, po třech hrách jako vzorek.

Vyráběné k. mají býti vedeny v přesné evidenci, pro niž předepsán určitý postup pomocí rejstříků a formulářů (min. nař. č. 127/1881 ř. z. a č. 73679/1881 uh.), a nekolkované hry chovány pod zvláštním závěrem.

Do obchodu smějí přijíti jen kolkované hry karet v předepsaných obalech, obsahujících vždy jednu hru.

V každé hře karet musí jeden list býti opatřen údajem jména výrobcova a sídla jeho podniku. List, na který se tiskne úřední kolek, musí býti přetisknut i razítkem firmy výrobcovy. Rovněž obal každé hry musí obsahovati určité údaje.

Revisní orgány důchodkové správy mají právo nahlížeti do předepsaných rejstříků

a kontrolovati vedení podniku, po příp. i provésti domovní prohlídku.

Zkrácení státního důchodku dáváním do oběhu nebo používáním nekolkovaných nebo nedostatečně kolkovaných her karet trestá se padesátinásobkem zkráceného kolkového poplatku a propadnutím nekolkovaných nebo nedostatečně kolkovaných karet (§ 11, odst. 6., zák. č. 54/1925 Sb.). Trest vysloví se bez zavedení důchodkového trestního řízení. Provozovatelé živností hostinských a výčepních, v jichž místnostech se hraje s jich vědomím nekolkovanými k-ami, podléhají kromě toho pokutě od 200 Kč do 600 Kč.

Přestoupení předpisů o kolku z karet v jiných směrech stihá se v trestním řízení důchodkovém, při čemž ve směru materiálně-právním platí určité odchylky od obecných předpisů. Výrobci karet nebo obchodníkům s nimi může býti odňato příslušné živnostenské oprávnění, byl-li již jednou, po případě dvakrát trestán. V každém případě jest uhraditi i zkrácený poplatek s úroky (zákon č. 43/1881 ř. z. a zák. čl. XXVII/1881).

Josef Hoffmann.

Katastr pozemkový.

I. Úvod. Čl. 1. Název — účel — požadavky vědy a praktického života. — II. Úplnost katastru. Čl. 2. Pozemek — kat. území a jeho hranice — pozemkové trati. — III. Jednotnost katastru. Čl. 3. Překážky rozmanitosti dosavadních systémů — rakouského, pruského a uherského. Čl. 4. Zobrazování pozemků. Měřické metody — jednotná síť trigonometrických bodů — základní síť trigonometrických bodů — parcela — číslování parcel — hranice pozemků — drážebnostní hranice — omezníkování — sporné hranice — ostatní předměty zakreslení — budovy. Čl. 5. Popis pozemků. Držitel — výměra, vzdělání a užívání, jakostní třída — kat. výtěžek. Čl. 6. Soupis pozemků. Parcelní protokol — pozemnostní archy a jejich seznam — rejstřík držitelů a ostatní seznamy — písemný operát. — IV. Pravdivost katastru. Čl. 7. Udržování shody se skutečností — součinnost interesovaných — ohlašovací povinnost držitelů — občasná přehlídka držby — přezkoušení shody se zápisy ve veřejných knihách. Čl. 8. Provádění změn — zápis — záznam — doba provedení — námítky. Obnovování p-ého k-u. — V. Veřejnost katastru. Čl. 9. Veřejná přístupnost měřických a písemných operátů — právo reprodukce — vliv zápisu na daňovou povinnost. — VI. Úřady a řízení. Čl. 10. Úřady. Čl. 11. Řízení (komise) při měření neb místním šetření pro založení nebo obnovení p-ého k-u. (kat. řízení) — při zjišťování hranic — reklamace — při zjišťování